

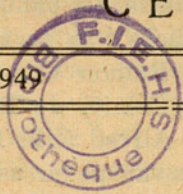
Butlletí de «Germanor»

CENTRE CATALA

Any I — N.º 1 — DESEMBRE 1949

CASILLA 2278

SANTIAGO DE XILE

Commemoració de la mort de Lluís Companys

El dia 13 de novembre va tenir lloc la commemoració de la mort del President Màrtir de Catalunya, Lluís Companys, en la forma ja tradicional al nostre Centre. A les quatre de la tarda va inaugurar-se l'Altar Cívic en honor i memòria del President sacrificat. Des de l'hora esmentada, grups de catalans van muntar guarda d'honor i van ser depositades innumbrables rams de flors i banderoles catalanes al peu de l'Altar, que flamejava amb els colors de la nostra pàtria.

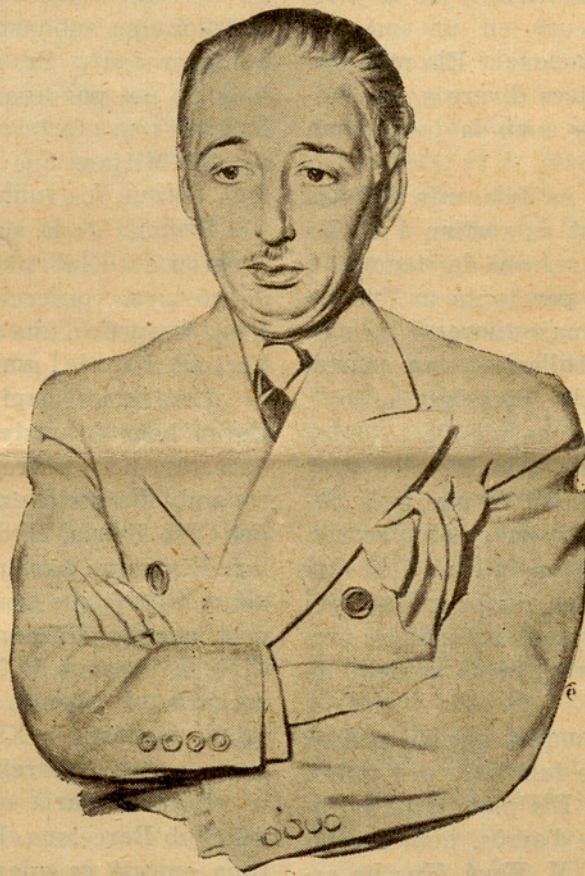
I també molts dels assistents van adquirir tapissos representant la noble efígie de Companys. Tapissos magnífics, teixits en seda, que constitueixen una veritable obra d'art. I ho recordem perquè aquells que encara no l'han adquirit, poden fer-ho a la Secretaria del Centre. Car és un recordatori que no hauria de faltar en cap llar catalana.

Un dels moments més commovedors de l'acte, el constituí l'entrada d'un grup de nens i nenes de l'Escola Andersen que dirigeix Dolors Piera, i que, dirigits per Diana Pey van entonar «L'Emigrant» al peu de l'efígie de Companys.

A les set de la tarda, l'Orfeó Català li tributà el seu líric homenatge. Sòbriament dirigides per la batuta precisa del Sr. Fidel Cárcamo, les veus van alçar-se vibrants i emocionades, interpretant els sentiments de tots els presents i fins dels absents com si talment fos la veu de la pàtria la que ressonés en la nostra llar col·lectiva.

Seguidament per encàrrec d'un grup d'amics xilens, el senyor Fernando Martínez llegí un discurs en castellà, que pot considerar-se com el tribut dels que millor saben admirar en la figura de Companys, les seves virtuts més universals i les projeccions del seu esperit vers el futur.

L'acte havia ja arribat al seu moment més solemne. El presidia el President del Centre voltat de diversos Consellers i acompanyat dels representants del Govern d'Euscadi, que

com tots els anys van voler fer patent la germanor del seu país amb el nostre, en la causa comuna. El Secretari, senyor Josep Esteve pronuncià el parlament en nom del Consell. Glossà la persistència i el fervor amb que els catalans, en els llocs més distants de la terra, tributen aquest homenatge anual a Companys, amb el qual renoven la fe en els destins de Catalunya. La reculada que durant aquest temps — remarcà — ha sofert el nostre poble és enorme, però això no ens ha de fer perdre la nostra fe, sinó que ha de contribuir a fer-la encara més profunda. Recordà els seus primers anys d'activitats patriòtiques. Aleshores — deia — eren molt pocs els que tenien fe, els que creien en l'esdevenidor nacional de Catalunya. Però poc a poc la fe d'uns quants guanyà el cor dels altres compatriotes, i acabà per estendre's vertiginosament per tot Catalunya, que s'arborà gairebé tot d'una de banderes catalanes, i el sentiment nacional s'imposà victoriosament, triom-

fant de tots els obstacles, avergonyint els enemics i convertint-ne molts fins i tot en amics. I així igualment avui — acabà contundentment — per pocs que siguem els que en aquests dies adversos mantinguem la fe, veurem com novament el caliu torna arborar-se, i com de nou en la nostra terra torna a senyorejar-hi l'esperit de Companys, immortalitzat pel sacrifici: és a dir, el que l'esperit de Companys representa, o sigui la llibertat de Catalunya!

I mentre superant l'emoció, els aplaudiments tancaven el vibrant parlament del Secretari del Centre, pensàvem en una de les ja més famoses estrofes que ha dedicat a Catalunya el Príncep dels nostres poetes:

Oh tu, pura en més dolces vagaries,
per l'odi invulnerada i la temor,
jo sé que radiant existiries
mal que fos l'únic que et retés honor.

XLIII Aniversari de la fundació del Centre i diada del Club Barcelona

El dia 4 van tenir lloc aquests festivals als terrenys de l'estadi, els quals des de les primeres hores del matí es van veure molt animats. Les banderes de Xile i de Catalunya onejaven alegrement a l'entrada i els seus vius colors feien més intens l'or del sol, el blau del cel i el verd dels arbres i i del prat. Tot tenia un aire de festa: l'enramada, les tendes de camping dels andinistes, els quioscos d'entreteniments, els automòbils que incessantment hi arribaven...

Entre tant els infants es divertien amb jocs apropiats i diversos, i els grans es divertien encara més, veient els jocs dels infants. Però no van trigar a divertir-se ells mateixos. El partit de futbol, dit de les velles glòries, retornà a molts concurrents ja madurs, als dies invictes de la joventut. I l'àrbitre, Emili Nieto es va veure en un embull i fins malparat en el seu prestigi internacional. Els més moderats s'entretien en canvi amb els jocs diversos que l'atzar ofería en les tòmboles, en el tir, o amb la pesca amb canya d'ampolles de xampany.

A mesura que el temps passava, es feia més intensa la sentor dels pollastres que lentament es rostien i de les caçoles d'arròs que fumejaven. Però ressonà la tenora, i hom reprimí per un moment la gana, per tants motius estimulada. Es van formar les rotllanes majestoses, i les més expertes ballarines i els més experts ballarins, van començar a puntejar la "dansa més bella de totes les danses". Centenars d'ulls contemplaven les evolucions que trenaven les cames més àgils i les cames més polides de la colònia. I finalment un jurat tan competent que era format pels Senyors Josep Miràs, Esteve Xargayó, Ramon Montserrat, Pere Bonavia i Amador Casagran, dictà un fall tan just que el propi rei Salomó l'hauria subscrit, en declarar que tots els participants al concurs havien merescut un primer premi. I tots van ser premiats amb un tortell i una ampolla de xampany per parella.

I tots a taula! Hi havia les del banquet que en podem dir oficial, i les formades per grups de familiars o d'amics, que s'havien endreçat el propi recapte. Els plats d'arròs fumejaven. I si hi hagués hagut concurs d'arròs, hom hauria donat la palma al cuinat pel Sr. Josep M. Bové. Ens ho assegurava un amic competent, encara que no n'hagués provat cap més. Però sens dubte el seu fall era tan infal·lible i salomònic com el del Jurat del concurs de sardanes. Per a ésser més justos, diguem que el servit pel Concessionari del Centre fou també excel·lent.

La presidència del banquet era formada pel President Sr. Joan Gratacòs i la seva esposa, pel President del Club Barcelona, Sr. Ramon Vinyes, amb la seva esposa, i per la Secretària del Comitè de Dames, Sra. Maria Gili, acompanyada del Sr. Alfred Gili. Al seu voltant s'asseien tots els venerables que van poder assistir-hi: Senyors Joan Mitjans, Josep Castellà Granja, Miquel Aguiló, Josep M. Gimeno, Celestí Molinas, Mateu Caldés, Pere Grau, Ramon Urgellés, Frederic Margarit.

El primer episodi memorable del banquet va ser l'ofrena d'una insígnia d'honor del Club Barcelona, a cada un dels socis fundadors presents, tots els quals, en ser citats un a un els seus noms, van ser aplaudidíssims. Seguidament tingué lloc una subhasta d'aquestes insígnies. Com que el subhastador fou el Sr. Carles Ribas, renunciem a ponderar-lo; hom no pot ponderar l'imponderable. També en va ser subhastada una oferta pel Club Ibèria, la qual va ser guanyada pel Sr. Mitjans que tingué el gest d'oferir-la al Club Barcelona perquè fos subhastada de nou.

Després de la subhasta d'aquestes insígnies, que eren a benefici del Club tingué lloc la subhasta d'un artístic estoix de costura, confeccionat i regalat per Sr. César Vázquez Fita. Després d'una ardida pugna, en sortí triomfant el Sr. Castellà Granja, amb la postura de... deu mil pessos!

I entrem al capítol dels brindis. Però no us desanimeu. Foren bons i substanciosos. Obrí el foc, i va dirigir-los el Secretari del Centre, Sr. Josep Esteve amb entusiasme, però amb discreció exemplars. Present a l'acte el President del Club Ibèria, Rvd. P. Gilberto Lizana fou invitat a parlar. Les seves paraules van ser tan plenes de simpatia per als catalans, que no sabem com agrair-les. Es referí al suport que generosament molts catalans han prestat al seu Club. I, passant de les activitats esportives, a les activitats de caràcter general, féu un gran elogi de l'obra que els catalans realitzen a Xile i a tot Amèrica. Les seves generoses paraules van ser rebudes amb una explosió d'aplaudiments.

Després parlà el Sr. Ramon Vinyes, com a President del Club Barcelona. La seva paraula reposada, amarada d'íntima emoció es guanyà des del començament l'atenció fervorosa de tots. El seu discurs fou molt evocatiu. Es referí a tot el que més enyorem de Catalunya i suggerí hàbilment que de tot en podem trobar un reflexe en les activitats del Club Barcelona i en aqueixes festes de l'Estadi. Cridà a tots a col·laborar-hi. Es ací —va dir— on la nostra joventut

Vinya Sta. Teresa
Puente Alto

MIR I CIA. LTDA.
SANTIAGO

AV. VICUÑA MACKENNA, 1490
TELEFON 52045

NOGUERA I CIA. LTDA.

Fàbrica de Talons de Fusta
per a Sabates

SANTIAGO CONCHA, 1148

CASILLA 714

Telèfon 52150

trobarà la manera més noble i més pura de formar-se, és ací on trobareu els esbargiments més sanitosos, en els nostres aplecs, en les nostres festes en les nostres excursions al voltant del refugi de Farellones, on sempre oneja la bandera gloriosa de Xile i la bandera immortal de Catalunya.

Finalment el President féu un gran discurs, un dels seus discursos més estimulants i fervorosos. Dirigí una crida a la unitat, car només amb la unitat de tots —va dir— aconseguirem realitzar una obra sòlida i positiva. Agraí als socis fundadors que es trobaven presents, el suport que donaven a la nostra obra, i excusà als que, per motius diversos, no havien pogut assistir-hi, especialment als consocis Srs. Agustí i Manuel Martorell, retinguts per un dol familiar, els quals li havien fet present, però, personalment, que estaven sempre disposats a prestar la seva col·laboració a qualsevol obra catalana. Rendí un homenatge al soci fundador Sr. Exequiel Plubins, impossibilitat d'acompanyar-nos a causa de la seva malaltia, i del qual en recordà la seva actuació catalaníssima. Donà compte de l'adhesió del Sr. Carles Grau, primer Secretari del Centre, tramesa des de la seva residència, i va tenir un record pel Sr. Francesc Cucurella traspassat enguany.

Aquesta festa —afegí— és tant com un aniversari una inauguració. És la inauguració d'unes parets que encara no existeixen, però que tots podem veure imaginativament, i que existiran si ens ho proposem fermament. En aquest acte hauríem volgut posar ja la primera pedra. Però ens ha semblat que potser resultaria ridícul, si a la primera pedra no seguís immediatament la construcció, i els catalans, no hem de fer mai el ridícul...

En aquest moment del discurs, el Sr. Gratacòs fou interromput pel Sr. Josep Mitjans que va dir-li unes paraules en veu baixa. Senyors —exclamà joiosament el President— he de comunicar-vos que el Sr. Mitjans m'acaba d'anunciar que el dia que és posi la primera pedra, farà un donatiu de deu mil pessos, i quan es comenci a construir, un altre de trenta mil. Grans aplaudiments en honor del Sr. Mitjans van ressonar per tot l'àmbit de l'Estadi.

I ara —prosseguí l'orador— us haig de dir que el compatriota Sr. Josep Igleis ens ha portat uns grapats de terra catalana, una part de la qual serà destinada a posar els fonaments de la nostra construcció. I així tindrem juntes les dues terres que més estimem...

Finalment —acabà el Sr. Gratacòs— haig de recordar

El President voltat d'alguns socis fundadors i de diversos consellers

que aquesta festa a la vegada que és la festa de l'aniversari del Centre, és la diada del Club Barcelona. El Club ha volgut que fos així per a donar amb el seu entusiasme més escalf a la festa del Centre i alhora rebre l'escalf del Centre per a la seva diada. Nosaltres els hem de prestar per tant el nostre suport perquè el Club representa la joventut, i per ells ha de prosseguir la nostra obra pel Centre i per Catalunya. Visca Catalunya!

A les cinc començà el gran partit de futbol entre el Barcelona i l'Ibèria. Va ser un partit jugat amb molta veheència, i en el qual l'Ibèria s'apuntà dos gols. De manera que guanyà el magnífic trofeu "Tulio Garcia" que li fou conferit amb tots els honors. Hom va treure moltes fotos, i la "Chile-Films", per mediació del Dr. Cunillera, un llarg noticiari.

La festa, però, no va acabar-se encara. Guirnaldes lluminoses —instal·lades gratuïtament pels benemèrits compatriotes Cabané i Codina— il·luminaven fantàsticament el camp. Per tot arreu ressonaven músiques i rialles juvenívoles. S'animaven altra vegada els quioscos d'entreteniments i es formaven noves rodones de sardanes... Eren vora les deu que, amb recança de tots, començava la desfilada. Els llums s'apagaven. I fins a l'any vinent que, com afirma el Sr. Pere Mir, un dels principals impulsors de l'Estadi, ja hi tindrem casa!

Guants *Aramis*
Seminario, 152 Telèfon 40351
CASILLA 848
BALCELLS I JUANET LTDA.

Curtidos *Victoria*
GILI GERMANS
Bandera, 643 Telèfon 88703
CASILLA 3820 - TELEGRAMES "GILCA"
Importadors de materials per a fabricar Calçat
Fàbrica de maletes i cinturons

Camiseria Busquet
Darreres novetats
Corbates LORD Camises MATCH
Tota mena de Roba interior d'home
Av. Pedro Montt, 2017 — VALPARAISO

ELECTRICITAT FERRETERIA
IMPORTADORS
CASA ROYAL
Avda. BERNARDO O'HIGGINS, 845
Davant l'Església de San Francisco

FORN "NUEVA PARIS"
Josep Riumalló P.
Elaboració de Pa amb farines de primera qualitat
Repartiment a Domicili
Carrer Lira, 144 Telèfon 32769

RAMON I JOSEP DE CAMINO
Agents de la Companyia d'Assegurances
"La Catalana"
Ahumada, 236 - Telèf. 82185 - Cas. 838

MODES

Fasor

ESTADO, 387

TELEFON 32877

«Union Española de Seguros»

COMPANIES D'ASSEGURANCES GENERALS

EL GLOBO — LA IBERO CHILENA
EL FARO — LA CANTABRIA
LA CACHAPOAL — LA CONCEPCION
LA ESMERALDA

Assegurem qualsevol suma i qualsevol risc

Incendi • Maritim • Transport terrestre
Sembrats • etc., etc.

Casa Matriu:

MATIAS COUSIÑO, 150; 2.^{ON} PIS
TELEFONS: 69177-69178 — CASILLA 2397

COMPREU!...

CALÇAT
DONOSTY

Puente, 538 Telèfon 87404

Mobles Colonials

JOAN GRAMUNT

Lord Cochrane, 565 Telèfon 66567

ORFEO CATALA

PRESENTACIO A RANCAGUA

El 29 del mes d'octubre l'Orfeo Català va fer una presentació a Rancagua, invitat pel Bisbe de la Diòcesi, per mediació del seu Secretari, i amb motiu de l'homenatge a Crist Rei. Potser algú quedarà sorprès que el nostre Orfeo hagi participat en un acte d'aquesta mena. Però ens semblà que no havíem pas de desairar una invitació que havia estat formulada amb molta gentilesa, i dient-nos precisament que se'ns pregava la col·laboració pel prestigi i seriositat del nostre Orfeo.

El dia 29, doncs, a las tres de la tarda, els components de la nostra massa coral es van dirigir en micro a Rancagua. Hi van arribar a una hora oportuna, ja que l'actuació de l'Orfeo estava anunciada per a les sis. Però abans de començar, les nostres orfeonistes van ser protagonistes d'una lleugera nota còmica, que no volem estalviar-nos de ressenyar. Van trobar-se que la Sala on havien d'actuar, que era un cinema —per cert molt elegant y d'una capacitat per a dos mil persones— no hi havia recambrons on canviar-se el vestit de viatge pel vestit blanc que exigia la seva presentació. Amb aquest objecte els van ser oferts els salons d'una casa veïna que era alhora la llar dels seus propietaris, fàbrica i magatzem d'articles destinats a Pompei Fúnebres. De manera que les orfeonistes, un cop vestides de blanc, van veure's com a fantasmes perduts entre làpides, creus, i baguls funeraris, talment com si representessin una paròdia del Tenorio.

Sense més entrebancs, però, començà l'acte. El senyor Bisbe pronuncià un eloqüent sermó i seguidament vam iniciar la nostra actuació, dirigits expertament pel Sr. Fidel Càrcamo, interpretant com a obertura, el "Cant a la Senyera", "Jesu Dulcis" i "O Vos Homes". Després d'aquesta primera part van seguir uns quants discursos adients i, el nostre Orfeo va reprendre l'actuació amb "Cançó de Bressol", "El Pardal", "Les dotze van tocant" i "La Verema". Abans de cada interpretació eren llegides unes breus explicacions de les mateixes, per tal que les composicions fossin més ben compreses per la numerosa concurrència. I no cal dir que després de cada interpretació esclatava una salva d'aplaudiments.

Acabada aquesta segona part, van ser pronunciats altres discursos, llegida alguna poesia, després del qual el nostre Orfeo entonà "Jovenívola" i "Sardanejant". Finalment vam cantar l'Himne

Nacional de Xile corejat a peu dret per tots els assistents.

I mentre encara duraven els aplaudiments, el Sr. Frederic Ricart va fer ofrena solemnement d'un dels banderins de l'Orfeo al senyor Bisbe, i el Sr. Rafael Sierra n'oferí un altre al President de "Acción Católica Diocesana". I en vistes del ben rebudes que eren aquestes ofrenes, hom n'oferí igualment un a Mossèn Alexandre Duran, secretari del bisbat i organitzador de l'acte. Ací els aplaudiments van ser ja tan eixordadors que semblava que el local s'esfondrava. Des de la platea alta els joves d'Acció Catòlica no paraven de cridar: "Ra-ra a l'Or-fe-ó ca-ta-là! Or-fe-ó ca-ta-là!" Es dir que va ser un moment molt emocionant, sobretot pels components de l'Orfeo.

El Concert de l'Orfeo fou transmès per CC 110 Ràdio Rancaguà, i segons les nostres informacions la transmissió fou perfectament escoltada.

I ara volem explicar unes anècdotes que demostren l'encert d'haver participat en aquest acte. Quan els espectadors abandonaven el cinema, va atansar-se'ns un capellà, petit i rondaxó, que amb gran emoció ens deia: "Us felicito! Heu estat molt bé!" Vam quedar una mica sorpresos. "Sou català?" —vam preguntar-li. "No, però he viscut molts anys a Barcelona i d'aleshores ençà em sento tan català com qualsevol altre". Mentre ho deia tenia els ulls humits de llàgrimes. "Doncs, teniu: un obsequi dels catalans de Santiago". I li vam oferir un dels banderins, mentre les llàgrimes li lliscaven per les galtes.

Un altre cas. Se'ns acostà un germà marista. Ens va dir que, en començar l'acte, estava escoltant-ne la transmissió per ràdio, des de San Fernando. Però en sentir les primeres composicions cantades per l'Orfeo va entusiasmar-se tant, que decidí agafar un auto i traslladar-se ràpidament a Rancagua. "Però —afegí— a la Residència he deixat un germà que és català i que no ha volgut seguir-me per no separar-se de l'aparell de ràdio i perdre's una part del programa. Estava plorant. I em penso que quan haurà sentit la sardana, s'haurà tret els hàbits i s'haurà posat a ballar-la!"

I ja només cal dir que després del Concert, vam ser obsequiats a l'hotel amb un repàs excel·lent, i que vam ser molt ben atesos pels membres de la Municipalitat de Rancagua. Acabat el sopar, ens vam instal·lar de nou a la "micro", i a un quart de dues arribàvem a Santiago.

Una vegada més, per tant, podem dir que el nostre Orfeó ha servit la cultura catalana, ha fet conèixer la nostra música, i ha quedat a l'altura que es mereix la nostra colònia de Santiago.

L'ORFEO AL TEATRE MUNICIPAL

La Secció del Partit Radical de Xile "Pedro Aguirre Cerda" volgué tributar un homenatge a la memòria de l'illustre mandatari, amb motiu de l'octau aniversari de la seva mort, i tingué la gentilesa de demanar la col·laboració de l'Orfeó Català. La petició fou immediatament acceptada, no solament en honor dels sol·licitants, sinó per l'entranyable afecte que als catalans ens lliga amb l'augusta figura de Pedro Aguirre Cerda, d'inesborrable memòria per a tots nosaltres.

L'acte tingué lloc al Teatre Municipal, el dia 25 de novembre. La platea i les llotges presentaven un aspecte brillant i totes les restants localitats estaven igualment ocupades. L'Orfeó, dirigit pel Sr. Fidel Càrcamo, inicià ritualment la seva actuació amb el "Cant a la Senyera", i prosseguí després amb un Programa semblant al que havia interpretat a Rancagua. Igual que en l'esmentada localitat, abans de començar cada interpretació eren llegides unes breu explicacions de les peces que s'interpretaven. I l'èxit fou complet, com ho demostren les ovacions amb què va ser acollida l'actuació de l'Orfeó.

Nota delicada de l'homenatge va ser l'adhesió que hi va trametre la Penya Batibull, signada pel seu President Sr. Josep Nogués i el seu Secretari Sr. Josep Bertran, fent constar la gratitud i

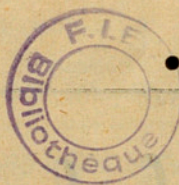
la veneració que els catalans arribats a aquestes terres, gràcies a la iniciativa de don Pedro Aguirre Cerda, senten per tan illustre figura. I també ens plau molt de recollir en aquestes pàgines la referència que el Sr. Marcial Mora, en la seva magistral oració, féu al desig del plorat President de portar a Xile un contingent més gran de refugiats, amb la seguretat que ací podrien refer les seves vides i honorar el país amb la seva capacitat i el seu treball.

LA PENYA BATIBULL I EL CASAL PROPI

La Penya Batibull ha fet donació al Centre Català de la suma d'onze mil pessos destinats a incrementar el fons pro-casal, resultat dels beneficis obtinguts amb els festivals organitzats amb motiu de la commemoració de l'arribada del Winnipeg.

El Consell Directiu del Centre ha fet constar en acta l'agraïment de l'entitat per aquest gest de la Penya, i també en una comunicació dirigida al seu President i Secretari, Srs. Josep Nogués i Josep Bertran, amb les següent paraules:

"Us ho agraim profundament no sols per tot el que materialment significa, sinó també per l'entusiasme que demostreu a portar endavant el nostre més car ideal: el de tenir un casal propi a Xile, que hi representi dignament Catalunya! I és evident que amb socis com vosaltres, aquest anhel de sempre ha de tenir una pròxima realitat. Endavant, doncs, per Catalunya i pel nostre Casal!"

ESTABLIMENTS

Plaça Baquedano

Oriente

PUBILL Germans

CONFITERIA I PASTISSERIA • TELEFON 63767
 LICORS I ROTISSERIA • TELEFON 65692
 RESTAURANT A LA CARTA • TELEFON 65710
 BAR • TELEFON 67548

ESPECIALITAT EN:
 Banquets
 Bodes
 Bateigs
 Recepcions
 Festes familiars, etc.

Federació Xilena d'Assegurances

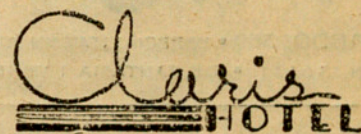
Formada per les Companyies
 LA CAUPOLICAN LA FEDERAL
 LA NUMANCIA

VALPARAISO SANTIAGO

GERENCIA: PRAT, 805 HUERFANOS, 972-Of. 810
 CASILLA 744 CASILLA 1993
 TELEFON 5854 TELEFON 89684

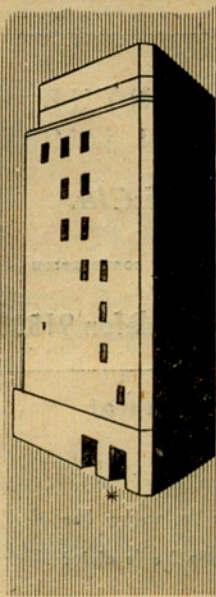
— AGENCIES A TOTA LA REPUBLICA —

A CONCEPCION ANEU AL

El seu nom ja ho diu:

es una casa catalana

Quan volgeu celebrar dignament una diada, i sempre que desitgeu quedar bé recordeu-vos del

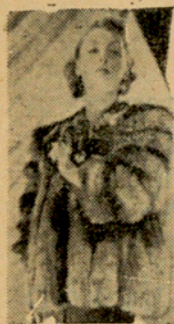
Nuria

Restaurant Rotisserie

Cuina catalana, amb especialitats casolanes i sumptuoses

A. P O T O K E R

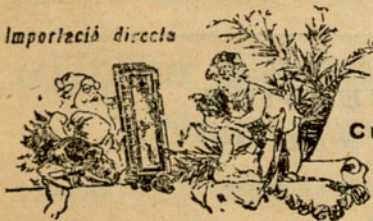
Pelleteria

MEDALLA D'OR
A ESPANYA

AHUMADA, 116; ALTS
CASILLA 529 TELEFON 74760

Fàbrica de Miralls

Importació directa

SUCESSOR
DE Francesc
Cucurella R.

ARGOMEDO, 369 • ESPECIALITAT EN MIRALLS
TELEFON 36131 • DE FANTASIA I VENECIANS

IMPRESMA

Mediterrània

L'UNICA IMPRESMA CATALANA DE XILE

IMPRESSIONS ACURADES

Av. Matta, 320 Telèfon 52356

Vins: LONTUE
SAN JAVIER

de Martí Aleu i Cia.

Son els millors! Poveu-los i us en convencereu

Exposición, 936 Telèfon 91838

Un moble rustic de qualitat
MOBLES

per a la vostra llar al
camp i a la ciutat

SUR

Tarragó y Cia. Ltda.

Av. Providencia, 1190 - Telèfon 46622

MUTUAL CATALANA

BANQUET OFERT ALS FACULTATIUS DE LA MUTUAL

El dia 10 de novembre el Consell Directiu de Mutual Catalana oferí un banquet al seu Cos de Facultatius. La finalitat del banquet era tenir una amable ocasió de canviar punts de vista entre els professionals que ens presten amb tanta sollicitud els seus serveis i els dirigents de la nostra entitat, i aconseguir així una més estreta i entranyable col·laboració.

Es volia al mateix temps tributar una manifestació de benvinguda al compatriota Dr. Conrat Sorolla, que ha passat una llarga temporada a Catalunya.

Van assistir-hi uns quaranta començals, presidits pel Dr. Miquel Cunillera i Rius, President de la Mutual, i el Secretari del Centre Sr. Josep Esteve, que hi representava el Consell Directiu del mateix, amb expressa delegació del President.

El banquet va transcórrer amb excel·lent esperit i al final el Dr. Conrad Sorolla féu una amena relació del seu viatge per terres catalanes.

MAUSOLEU

L'arquitecte Sr. Rodríguez Arias i l'escultor Sr. Claudi Tarragó han lliurat al Consell de Mutual Catalana un projecte de Mausoleu, de línies nobles i seve-

res que, si es construeix com cal esperar, serà una digna morada dels catalans que desapareixin en aquestes terres, i també un sobri monument que en perpetui la memòria. Els grapats de terra portats de Catalunya pel compatriota Senyor Josep Iglesias, una part dels quals ha ofert a Mutual Catalana, seran guardats en aquest Mausoleu en una urna, per tal de donar, amb aquesta terra per a nosaltres sagrada, un sentit més espiritualment català a la necròpolis.

Podem avançar, a més, que el Consell Directiu té ja els estudis per a la compra dels terrenys i triat un lloc adequat del Cementiri General.

MARXA ASCENDENT DE L'ENTITAT

En aquesta edició de "Germanor" podem dir que els afiliats a Mutual Catalana arriben a la vora de mil cent, afirmant així els pronòstics falaguers fets pel seu redactor social en l'edició anterior. Endavant doncs! Esmerceu-vos a fer prosèlits per a una obra que tant ens honora i que tant ens afavoreix a tots. Arribem aviat a la xifra de dos mil, car aleshores Mutual Catalana prendrà encara una nova embranzida. ¡Què tot Santiago de Xile conegui i reconegui els dots organitzadors dels catalans!

FERRO

Sabaté

i Fills

PER A CONSTRUCCIONS
Planxes, Barres, Fils, etz.

Raab, Rochette i Cia. Ltda.

SANTIAGO
TEATINOS, 10
TELEFON 82605

VALPARAISO
AV. BRASIL, 2104
TELEFON 2211

**Calçat
de Senyora
i Nens**

CARNET

TERRA CATALANA

Ha retornat de Catalunya l'ex-conseller del Centre Sr. Josep Igleis, acompanyat de la seva distingida esposa. I hem pogut constatar que afortunadament el viatge els ha provat molt. Sempre prova respirar l'aire de les nostres muntanyes i del nostre mar! Però el més interessant del seu retorn és que ens ha portat uns grups de terra catalana, amb destinació al Centre Català i a la Secció de Mutual Catalana. El Consell Directiu del Centre els va rebre solemnement en la seva sessió del dia 9 de novembre, i acordà que en part servirien per a posar els fonaments de la primera construcció catalana que tinguem a Xile —que serà naturalment a l'Estadi— i en part per a tenir-los exposats al nostre Centre, per tal que els socis puguin contemplar-la cada dia i sentin així enfortida la seva catalanitat.

Cal agrair vivament al Sr. Josep Igleis aquesta ofrena, que era un anhel tan sovint expressat per tots nosaltres, però que només li ha pertocat a ell l'honor de realitzar-la. Moltes gràcies!

FESTIVAL CISA-CASTELLVÍ

La família Cisa-Castellví ha celebrat un doble festival que, per aquesta doble naturalesa no cap en cap dels capítols precedents. Es a dir que va ser alhora bateig i prometatge. El bateig fou de l'infant Joan Guillem Castellví Beyris, fill del Sr. Guillem Castellví, i de la Sra. Beyris de Castellví. Va ser apadrinat per la senyoreta Roser Castellví i el Sr. Francesc Cisa. I, naturalment, el prometatge va ser entre el Sr. Francesc Cisa i la Srta. Roser Castellví. La festa fou molt gentil; hi van concórrer tots els parents i molts amics dels promesos; hi hagué ball, i números artístics variats, entre els quals es van destacar els germans Piera i dels quals naturalment el divo dels divos fou el Sr. Josep M. Bové. Però en la impossibilitat de ressenyar tot el programa —car fins hi hagué programa— diguem només que la festa començà a les quatre de la tarda i acabà a les dues de la matinada, després d'un imponent sopar.

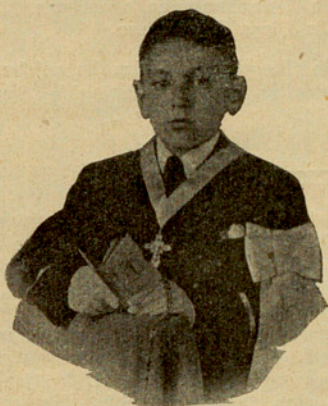
NAIXEMENTS, BATEIGS, COMUNIONS

—El dia 20 de novembre va ser bateixat a l'Església de San Lázaro un nét del Sr. Josep Igleis,

fill del Sr. Alfons Igleis Tatxé i de la Sra. Yolanda Stagnaro d'Igleis. Li han posat els noms de Joan Josep. Van apadrinar-lo el Sr. Joan Stagnaro i la Sra. Raquel d'Estagnaro.

—El Sr. Emili Teixidó i la Sra. Mercè Molló de Teixidó han tingut l'alegria de veure néixer el seu tercer fill. L'esdeveniment va produir-se amb tota felicitat el dia 9 de novembre. Li han posat el nom de Vicent, i l'han apadrinat el Sr. Ricard Serra i la Sra. Ricard Canadell.

—El dia 30 d'octubre va celebrar la seva primera comunió el nen Jordi Nieto Sala. Els seus

pares, Sr. Emili Nieto i Carme Sala de Nieto ho van voler celebrar amb una festa íntima a la seva llar, a la qual van assistir la padrina de Jordi Nieto, Sra. Ida de Pi, naturalment amb el Sr. Antoni Pi; el padrí Sr. Josep Muxi amb la seva esposa i les seves filles, el Sr. Josep M. Bové i altres amics.

VIATGERS

—Ha retornat de Catalunya el Sr. Francesc Nogués, amb la seva distingida esposa. Molt content naturalment del paisatge, però no massa de la gent i de la tristesa que plana damunt de Catalunya. La impressió que porta, dit en pocs mots, és que els catalans no aguantaran molt de temps l'actual règim.

—Han arribat també de la nostra terra els següents compatriotes: Sr. Gómez Freixes, acompanyat de la seva muller; Sr. Francesc Garcia, acompanyat de la seva esposa i fill; Sr. Antoni Tomàs, nebot del consoci Sr. Didac Llambias; i el consoci Sr. Joan Nofre, el qual ha passat una llarga temporada a Barcelona.

—La Sra. Josefina vda. de Bru, que tant enyo-

OVIDI OLTRA

ADVOCAT

Qüestions civils, comercials, tributàries
i d'estrangeria

Ahumada, 131 - Of. 701-702 • Tel. 89643

OCTAVI OLTRA

SASTRE

Confecions acurades
Bon gust - Elegància

CARRER VICHUQUEN, 284
(Entre Carmen i Lira, per General Jofré)

FORN PASTISSERIA

MONTSERRAT

D'ANDREU PLA

Ensaimades, coques i tortells al
gust de la nostra terra

Garantia de qualitat i higiene
REPARTIMENT A DOMICILI

Puente, 825 Telèfon 60147

La Trinchera

CALSINA I BISCUPNVIC LTDA.

Fiambreteria i Restaurant

Especialitat: Pollastre a l'aspiedo
GRAN ASSORTIT DE MARISC

Merced i San Antonio — Telèfon 32868

Millás i Fill

Nobis — Canadà Dry — Cochrane — Panimàvida
Vi Santa Carolina — Cervesa Floto

SECTOR N.º 1

F. Vivaceta, 798 — Telèfs.: 89559 i 64930

Tintoreria Las Novedades

Rentats en see
Tenyits sobre mostra
Dols en vuit hores

San Francisco, 409 al 435 — Telèf. 60935

CENIT
LA CASA DE LES LAMPARES

Castelló i Cia. Ltda.
SAN ANTONIO, 41
TELEFON 81656

GRAN ASSORTIT DE LAMPARES
DE PRISMES DE CRISTALL

ELEGANCIA DISTINCIO

Sastreria Casals

Casimirs anglesos

Agustinas, 984 Telèfon 85356

Més barat que enlloc!...

Casa Bauzà

Pisa - Ganiveteria - Cristalleria - Regals

San Diego, 1233 Telèfon 51164

Forn "La Barcelonesa"

RAMON BELLA M.

ESPECIALITATS: "Chocosos", Pa de Llet i de Motlle
Repartiment només a particulars

Av. Condell, 1654 Telèfon 40568

AGUSTI TAFALL

Autoritzat per la D. G. S. E.

INSTALLACIONS I REPARACIONS ELECTRIQUES
Venda de Materials - Compra i Venda de Motors

Matucana, 565 Telèfon 94948

Palomer i Germans Ltda.

MAJORISTES DE CERVESA I PANIMAVIDA

Vins i Licors Acreditats Repartiment a domicili

San Diego, 1751 Telèfon 50351

ràvem a Santiago, ha vingut finalment a reunir-se de nou amb els seus fills i néts. Amb aquest motiu hi ha gran alegria en la família Agudó-Bru.

—De Panamà ha retornat el nostre amic i consoci Sr. Francesc Tàpies. Desitgem que aquesta vegada es quedi definitivament entre nosaltres.

—Han arribat, de Buenos Aires, el Sr. Josep Sants, i de Venezuela, el Sr. Joan Campanya, amb la seva esposa i fills, i d'Alemanya el Sr. Josep Massip, també amb la seva esposa i fill.

MALALTS

—Tenim la satisfacció de comunicar als nostres lectors que el Sr. Fidel Morera ja es troba completament restablert. Altra vegada torna a ser, com el seu nom indica, un dels més fidels concurrents al nostre Centre.

—També està molt greu el Sr. Lleó Benguerel, pare del nostre estimat col·laborador Sr. Xavier Benguerel.

—La senyoreta Antonieta Perez fou sotmesa a una intervenció en la Clínica Alemana. Afortunadament ja es troba del tot millorada.

—El Sr. Emili Barceló es troba restablert després d'haver sofert una dolorosa intervenció clínica.

—La Sra. Aurora de Millàs ha superat completament l'amenaçadora crisi produïda en la seva salut.

—El Sr. Joan Peris, que havia estat operat a la Clínica de "San Vicente" es troba completament recuperat.

—Ha estat operada a la Clínica del Salvador, amb tot èxit la Sra. Ernestina de Casagran, esposa del President de l'Orfeó, Sr. Enric Casagran.

—Es troba restablert el Sr. Ramon Viles.

ASSESORIA JURIDICA

Cal advertir als Socis del Centre que vulguin fer ús d'aquests serveis que l'encarregat dels mateixos l'advocat Sr. Ovidi Oltra ha traslladat el seu consultori a la següent adreça:

AHUMADA núm. 131, of. 701 i 702.
Telèf. 89643.

Els nostres consocis hi seguiran trobant totes les facilitats per a resoldre tota mena de qüestions jurídic-administratives, passaports, residència, etc.

NOTICIES DIVERSES

—En l'Exposició Canina, celebrada al Parc Forestal, el nostre amic Sr. Josep Maria Bové hi ha presentat uns bells exemplars de raça que, a més d'haver causat l'admiració de tots els visitants, han obtingut un primer i quatre segons premis. Allí on Bové es presenta, sempre surt victoriós!

—El bar del Sr. Josep Cullell —"Wonder-Bar"— ha estat faustosament decorat, pel pintor Manuel Segalà.

—El Sr. Cels Sants ha obert una "Fuente de Soda" a la Plaça Baquedano.

—El Sr. Joaquim Altimira ha celebrat les seves esponsalles amb la distingida Srta. Mercè López.

DEFUNCIONS

El dia 6 d'octubre i a l'edat de 83 anys traspasà a la vila de Mieres de la parròquia de la qual era rector, Mossèn Antoni Gracòs Bosch, oncle del nostre estimat president Sr. Joan Gracòs. Tota la seva vida ha estat dedicada, amb esperit veritablement evangèlic a l'exercici de la seva missió, d'una manera tan exemplar, que el féu no solament molt estimat de tots els seus feligresos sinó de tot el poble. Havia estat durant la seva joventut, molt amic de Jacint Verdager, amiatat que li costà la persecució del Bisbe Morgades, al punt que "L'Esquella de la Torratxa", publicà una caricatura en defensa del perseguit Mossèn Antoni Gracòs mantingué, però, durant tota la seva vida, molt viu el record de la seva amiatat amb el poeta, i posseïa una biblioteca molt completa de les obres de Verdager en les seves diverses edicions. I sempre, excel·lent patriota, havia predicat juntament amb la fe en Crist, la fe en Catalunya.

—Ha traspasat a Barcelona la mare del nostre estimat amic Sr. Josep Ferrater Mora, professor actualment a Bryn Mawr College.

—A San José de Costa Rica traspasà el dia 20 de setembre la Sra. Teresa Ventura Gausachs, vda. d'Isern, mare del nostre estimat amic i excel·lent compatriota, tan amatent sempre a las activitats catalanes de l'exili, Sr. Silvestre Isern.

—A una edat ja molt avançada traspasà el dia 20 d'octubre el venerable consoci Sr. Josep Dasi Companys, persona molt respectada en el nostre Centre, on en aquests darrers anys veiem gairabé cada dia.

BRIXTON

FABRICA DE
TOVALLOLES
I BARNUSSOS

Blanco Encalada, 2559
Telèfon 94693

Ramon Vinyes Sanromà

IMPRESMA
LLIBRERIA **VERNET**

ARTICLES PER A OFICINA — IMPRESSIONS EN RELLEU
MATERIAL DITTO I RONEO — TIMBRES DE GOMA

BANDERA, 280 TELÈFON 85897

Castellà Granja i Cia.

Agustinas, 629 TELÈFON 30472

Cigars: "ROMEO I JULIETA"

Xereç: "TIO PACO"

Conyac: "LA PARRA DE ORO"

BODEGA VILLA PRAT

XARGAYÓ I QUINTANA

Fruits del país • Mongetes • Blat de
morenc • Llenya • Carbó

SERVEI A DOMICILI

San Isidro, 1725 — Telèf. 53477

CALÇATS

LUSVENIA

NOVETATS EN CARTERES

Antoni Cervera Antich

Visiteu, si us plau, els Maçatzems de venda en la seva
Fàbrica: SAN DIEGO, 1202 (Cantonada
Santiaguillo)

PILOLINA

CONTRA LA CASPA I LA CAIGUDA DEL CABELL

Demaneu-la
a totes les farmàcies

TORT GERMANS

Castro, 427

Telèfon 63054

EL NEGRO I EL GLOBO

PEDRALS I CIA.
CASA FUNDADA L'ANY 1882

CONFECCIONS • SASTRERIA • CAMISERIA

VALPARAISO: YUNGAY, 2946 — TELEFON 2534

Restaurant del

CENTRE CATALA

Monjitas, 707 — Telèfon 37568

Atenció esmeradíssima **Túlio Garcia**

La millor pensió de Santiago Els millors plats catalans

ESPECIALITAT EN BANQUETS

CHAMPAGNE

Metropolitan

Agustinas, 1111 - Of. 818 - Telèfon 87631

Coll i Cia. Ltda.

SASTRERIA

MESURES ACURADES

CONFECCIONS EXCLUSIVES

Moneda, 864

Telèfon 65392

Wonder-Bar

JOSEP CULLELL

Servei esmeradíssim

General Mackenna, 1165 - Telèfon 69683